

Impuls econòmic i pacte social

Barcelona, 27 de març de 2014

Per primera vegada després de sis anys de crisi econòmica ens trobem davant d'un escenari de clara recuperació. El 2014, si tot evoluciona segons apunten el principals indicadors macroeconòmics, servirà per consolidar el creixement. Encara avui és molt tímid i trigarà possiblement 12 mesos més en projectar-se a la opinió pública en forma de demanda interna i creació de treball. Després de tots aquests anys, no ens podem permetre un excés d'entusiasme i optimisme, **però tampoc podem ignorar que tot va notablement millor que abans**, i que **sembla que arribem al final de la llarga crisi** -amb tota probabilitat i amb els condicionants lògics que cal sempre posar en qualsevol previsió econòmica.

Al 2014 la previsió és que el PIB augmenti fins a l'1,2% i que també el 2015 es consolidi amb un **creixement al voltant del 2%**. A partir del 2015, amb la millora de la confiança, augmentarà l'ocupació i **el nivell d'atur començarà a apropar-se al 20%**. També observem una millora del crèdit ja que al desembre de 2013 s'ha registrat un repunt d'operacions de crèdits nous, del 6,1% per a empreses grans i del 9,6% per a les mitjanes, amb tipus d'interès més baixos. A més, aquests últims dies hem vist com entitats financeres importants estan atacant ja obertament el mercat de crèdit. Per tant, crec que podem afirmar que **el crèdit torna i donarà oxigen a la nostra economia**.

L'economia productiva ha fet ajustos laborals, de preus i d'organització. El deute de famílies i empreses s'està reduint al mateix temps que el procés de sanejament del sector financer està arribant a la seva fi. Els inversors internacionals donen credibilitat a l'economia espanyola. S'han fet bé les coses i això es constata en la reducció de la prima de risc fins a situar-se al voltant dels 170 punts. **Aquesta reducció de la prima de risc és, en bona part, atribuïble als nostres mèrits i també al Banc Central Europeu.**

Ara la qüestió és ara com accelerar aquesta recuperació, de quina manera avançar per fer que les previsions siguin una realitat i, sobretot, com aconseguir fer creïble aquesta recuperació que, **el ciutadà encarà no percep perquè la desfeta que la crisi ha provocat ens deixa un país amb l'atur disparat i l'Estat del Benestar molt afectat.**

El desànim i la falta de confiança en el futur han estat dominant l'opinió pública al nostre país. **És necessari el lideratge en tots els àmbits de la societat.**

A més, és cert també que hi ha riscos que fan perillar seriosament la recuperació. **S'ha de corregir, amb disciplina i rigor, l'elevat dèficit del sector públic**, superior al 6%. Són necessàries decisions estratègiques per reduir el dèficit en els propers 2 anys fins a l'entorn del 2,5-3% del PIB. Han de continuar les reformes estructurals i,

principalment, la Reforma Energètica i la Reforma de l'Administració. **Hem d'eradicar la cultura del dèficit perquè un deute de quasi el 100% del PIB no és assumible i representa un risc per a la recuperació.**

Per a les empreses, l'any 2014 és molt important. Des del Foment del Treball aquest any ha de ser el punt d'inflexió cap a una economia més competitiva, més internacionalitzada, més innovadora. Per aconseguir-ho és essencial que les empreses també siguin més obertes, més globals i més innovadores. Per això és important que el teixit empresarial i productiu del nostre país, que és un país de pimes, tingui una mica més de força perquè les empreses guanyin en dimensió. Doncs bé, a la institució que presideixo, Foment del Treball, i que representa el conjunt del teixit empresarial català, treballem per enfortir l'estructura empresarial de Catalunya i ajudar a que les empreses siguin una mica més grans perquè puguin créixer, innovar i guanyar mercats a l'exterior. **Molt sovint es diu que som la gran patronal i això vol dir, no només que som la patronal de les empreses grans, sinó que ho som també, per la nostra estructura de confederació, de les grans, mitjanes i petites, en el conjunt del territori a Catalunya i en el conjunt dels sectors industrials del país.**

Des d'aquesta tribuna he parlat de la història de Foment en altres ocasions, però ara els parlo a vostès del present i del futur de Foment i del seu compromís amb Catalunya. Donem suport a projectes industrials de futur, participem en la creació de clústers i, a través de Fepime, estem al servei de les petites i mitjanes empreses de tots els territoris i sectors industrials del país.

Ens trobem en un moment d'intensa modernització de la nostra estructura organitzativa, procés en el qual la nova Confederació Empresarial de Barcelona serà un eix vertebrador de suport empresarial al conjunt de les empreses barcelonines. **Volem donar més serveis i estar més presents en el dia a dia de les empreses.** I ho hem de fer al mateix temps que avancem amb una administració catalana competitiva i amb uns municipis més propers activitat empresarial, creant un entorn atractiu i mostrant capacitat d'atraure empresaris i professionals.

Aquest és el gran repte que tenim a partir d'enguany com a institució empresarial: Impulsar i donar suport al teixit productiu de pimes i empreses grans, innovadores i amb capacitat de donar el salt als mercats exteriors. Els països amb les economies més fortes així ho han fet. Es necessària la professionalització de la gestió, facilitar el finançament i promoure la col·laboració de les empreses grans que compten amb avantatges competitius i economies d'escala per invertir en innovació i fer també expansió internacional.

Hem de donar suport als petits perquè es facin grans. I als autònoms, que tornin a tenir un ple reconeixement com empresaris que són.

Preparant el futur: Innovació, internacionalització i diversificació productiva

Catalunya i Espanya han de jugar un paper important a Europa al costat de França, Alemanya i Itàlia. Les economies emergents creixen ràpidament. I els estats d'Europa han de treballar a fons per complir els objectius de l'Horitzó 2020, que es proposa augmentar la quota de la indústria en el PIB de la Unió Europea des de l'actual

15,3% al 20% a l'any 2020. Des de Foment assumim com a propi aquest objectiu: que la indústria arribi fins al 20% del PIB de la nostra economia.

La capacitat d'innovació de les empreses és un factor clau per la competitivitat d'una economia. Els primers llocs de capacitat innovadora corresponen als països més competitius del món. Suïssa, Finlàndia i Alemanya són les tres economies millor classificades. Els Estats Units ocupa el cinquè lloc i Japó el sisè. Suècia, el Regne Unit i els Països Baixos figuren també entre els 10 primers. Itàlia figura al lloc 31 i Portugal baixa al 42. **Espanya està molt allunyada del grup de països de la UE i ocupa la posició 57 del rànquing mundial.**

Això vol dir que hem d'anar per feina si volem guanyar posicions o, el que és més important, avançar cap a una economia innovadora. Catalunya ho pot fer si persisteix en tres vies: **(1) innovació i transferència tecnològica; (2) diversificació; i (3) internacionalització**

- En primer lloc, tenim 24 parcs científics i tecnològics, 19 zones logístiques i més 1.700 polígons industrials. **D'alguna manera, és necessari impulsar un sistema més eficient per facilitar la transferència i la innovació al món empresarial.** Es important que treballem amb aquest objectiu.
- En segon lloc, **la diversificació econòmica és un factor estratègic que permet obrir l'economia a nous sectors d'activitat del país i, a la vegada, permet cercar nous mercats a l'exterior.** L'*Institute for Management Development* ha publicat al seu Anuari de Competitivitat 2013 el resultat d'una enquesta sobre el grau de diversificació d'una economia en un total de 60 països. **Espanya es situa en un dels últims llocs del rànquing internacional, molt lluny de les economies punteres.**

Els països amb economies més diversificades són els Estats Units i Alemanya, i ocupen les dues primeres posicions. A continuació es troben Malàisia, els Emirats Àrabs i el Japó. Espanya ocupa el lloc 46 d'un total de 60. Dins d'aquest context, Catalunya mostra una certa diversificació amb els sectors de l'alimentació, la química, el transport, la biomedicina, i la metal·lúrgia. A més de la força del sector turístic que, durant molts anys, ha estat també motor del sector de la construcció.

- En tercer lloc, la internacionalització de l'economia catalana definirà la nostra capacitat de créixer i ser competitius en els proper 20 anys. **Catalunya es la primera economia exportadora d'Espanya**, ja que representa el 25% de les exportacions que, a més a més, han conquerit mercats nous a l'Àfrica, Àsia o Amèrica durant uns anys en què la economia europea ha mostrat també una capacitat de consum feble.

També des del punt de vista d'una economia oberta s'estan registrant inversions de capital estranger. Els fons internacionals compren empreses espanyoles o inverteixen i participen en el seu capital. Al llarg del 2013 s'observa una significativa entrada d'inversió que contrasta amb la forta sortida de capitals de l'any anterior. La inversió directa neta acumulada al 2013 puja fins als 13.000 milions d'euros, quatre vegades superior al 2012. Les raons es troben en la clarificació de l'escenari europeu, també perquè s'ha dissipat el

temor a una ruptura de l'euro –que va provocar la sortida de capitals als països perifèrics- i també perquè l'economia espanyola dona senyals d'estabilitat i recuperació.

En conclusió, les reformes estructurals fetes –i les que encara queden pendents- ajudaran a reduir la bretxa entre Espanya i els millors països de la Unió Europea quant a competitivitat de l'economia.

Hem de treballar en tres camins:

- El primer, implementar **reformes per augmentar la competència**. En cinc anys, el PIB espanyol augmentarà al voltant del 3% addicional l'increment previst. També el seu efecte per al mercat de treball serà positiu a partir del segon any.
- Segon, fer **reformes per eliminar les barreres d'entrada empresarial**. Si reduïm els costos per iniciar un negoci, augmentarà el PIB i la creació d'ocupació.
- I tercer, fer **reformes per augmentar la formació dels treballadors menys qualificats**. A llarg termini, a partir del any quinzè, el PIB creixerà al voltant del 15% i l'ocupació el 10%.

Catalunya

A l'inici de la meua intervenció deia que per primera vegada en sis anys parlem de recuperació. I ara afegeixo que poques vegades ens hem trobat davant d'una situació tan complexa com la que avui tenim a Catalunya i Espanya.

La vitalitat econòmica d'un país es la manifestació més clara de quin és el seu estat de salut general. Així, la inestabilitat política i institucional, la corrupció o la falta de credibilitat del ciutadà cap a les seves institucions són factors que afecten a la confiança d'un país i, per tant, la seva economia. A Foment no hem fugit del debat. Hem apostat per el diàleg i la negociació com la millor fórmula per arribar a un acord. **Defenso que Espanya és un bon soci per a Catalunya i ho crec fermament. I Catalunya és el bon soci i motor i industrial per a Espanya. És necessari i urgent el diàleg.**

Hem defensat que Catalunya necessita un nou model de relació fiscal per a una més equitativa distribució de l'esforç fiscal a Espanya. Després de més de 30 anys de Pacte Constitucional i evolució de l'Estat de les Autonomies, Catalunya ha acumulat un desequilibri que li ha restat competitivitat. Tenim un dèficit històric acumulat, per exemple en menys infraestructures, i un desequilibri pressupostari fiscal que genera dèficit. **Necessitem reduir el deute i rebaixar la pressió fiscal, per evitar deslocalitzacions personals i corporatives.**

No ha estat possible fins ara un diàleg al voltant del Pacte Fiscal. Vull pensar que, potser, arribarà el moment de negociar-lo. Si no encara tindrà valor el que l'any en el 1899 va dir el president de Foment, Albert Rusiñol quan en Assemblea General de l'entitat es van aprovar les *“Bases para el establecimiento de conciertos entre la Hacienda y las provincias que lo soliciten”*. En aquella sessió extraordinària deia Rusiñol: “ Yo no sé si hago política; yo no sé si con el Concierto hacemos política; pero si es así, voy con entusiasmo a esa política que podemos llamar administrativa, con la que el día de mañana no tendremos que llorar desastres como los que, con dolor de todos,

acabamos de ver”. Es referia a la crisi colonial del 1898. I afegia “**no hemos pensado nunca en separarnos de la patria común...**” per acabar dient “**¿Sabén Ustedes el único mal que tienen estas bases? Pues que no las aceptarán**” .

Més de cent anys després som aquí recordant aquelles paraules. I amb un pressentiment: que la història es pot repetir una vegada més. **Aquests dies que tan es parla de consens i generositat seria oportú escoltar i fer que el futur no sigui com el passat.**

Deixeu-me que assenyali uns fets: Catalunya pateix un dèficit fiscal, tant si fan servir l’anomenada metodologia monetària, com des del punt de vista cost-benefici. Per tant el problema es la magnitud del dèficit que pot provenir per un **finançament insuficient de la Generalitat**, o bé **per unes inversions insuficients de la administració de l’Estat al nostre país**. És el cas, per exemple, de la escassetat de les inversions públiques en infraestructures (rodalies viàries, ferrocarril, Corredor Mediterrani, etc.). Per tant, aquestes són dues qüestions que calen resoldre.

Així mateix, no pot succeir, que Catalunya tingui la tercera posició en capacitat fiscal i que, en canvi, es situï en la vuitena posició en recursos per habitant. És necessari respectar el principi d’ordinalitat, és a dir, que les regions que recaptin més no perdin posició en favor de les que recaptin menys.

Són temps, aquests que vivim, per a lideratges clars i compartits. I sobretot, són temps per aferrar-nos a l’ètica en les nostres accions. És per això, que a Foment hem empès una reforma estatutària i l’aprovació d’un Codi Ètic que regeixi les actuacions de les estructures directives i tècniques de la institució. També crearem una Comissió de Règim Intern que vetlli pel compliment d’aquest Codi Ètic i supervisi l’activitat de la institució. Creiem que és un bon pas que estableix un compromís amb els nostres associats i amb la societat catalana en general.

Vull creure en el pacte social. Vull reafirmar la ètica com a principi. Vull reivindicar el nostre orgull empresarial.

I, sobretot, vull pensar que encara, encara, som a temps pel diàleg

Moltes gràcies